

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

КРАЇНОЗНАВСТВО

Розробник:
Волкова Неля –
доцент кафедри підприємництва і права,
к.е.н., доцент

Полтава
2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Країнознавство
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Волкова Неля , к.е.н., доцент Контакти: ауд. 484 (навчальний корпус 4) ✉ volkova.nelia@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/volkova-nelya-vasylivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	292 Міжнародні економічні відносини <i>ОПП Міжнародні економічні відносини спеціальності</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	«Правознавство»

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів уявлень та знань про історичне, політичне, економічне, суспільно-культурне становище провідних країн світового співтовариства через комплексне, широке за своїм змістом, вивчення окремих країн шляхом систематизації та узагальнення різномірних даних про їх природу, населення, політичну систему, господарство, соціальну сферу, культуру тощо.

Основні завдання навчальної дисципліни: набуття здобувачами вищої освіти глибоких і систематичних знань про соціально-економічні ситуації в країнах світу і форми державного управління економікою; ознайомленні з природно-ресурсним, виробничим потенціалом, спеціалізацією виробництв різних держав.

Компетентності:

Загальні:

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим

Фахові:

ФК 9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

Програмні результати навчання:

ПРН 4. Систематизувати й упорядкувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

Програма та структура навчальної дисципліни:

Назви тем	292 МЄВ бд 2022			
	усього	у тому числі		
		л	с	с.р.
Тема 1. Країнознавство як наука. Класифікація країн світу	10	2	-	6
Тема 2. Регіональний розподіл світу	11	2	2	6
Тема 3. Країнознавча характеристика країн Європи	9	2	2	8
Тема 4. Країнознавча характеристика країн Північної Америки	11	2	2	8
Тема 5. Країнознавча характеристика країн Латинської Америки	11	2	2	8
Тема 6. Країнознавча характеристика країн Азії	11	2	2	8
Тема 7. Країнознавча характеристика країн Африки	9	2	2	8
Тема 8. Країнознавча характеристика країн Австралії та Океанії	13	2	2	8
Усього годин	90	16	14	60

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання			Разом
	Розв'язування тестів	Реферат/ презентація	Виконання завдань сам. роб.	
ПРН 4	13	26	4	43
ПРН 16	17	34	6	57
Всього	30	60	10	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Розв'язування тестів	Реферат/ презентація	Виконання завдань сам. роботи	
Тема 1. Країнознавство як наука. Класифікація країн світу	5	-		5
Тема 2. Регіональний розподіл світу	5	10		15
Тема 3. Країнознавча характеристика країн Європи	5	10		15
Тема 4. Країнознавча характеристика країн Північної Америки	5	10		15
Тема 5. Країнознавча характеристика країн Латинської Америки	5	10		15
Тема 6. Країнознавча характеристика країн Азії	5	10		15
Тема 7. Країнознавча характеристика країн Африки		10	10	20
Разом	30	60	10	100

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Шкала оцінювання, балів	Критерії оцінювання
5	на високому рівні – ЗВО демонструє розуміння сутності матеріалу, про що свідчать 90 -100 % правильних відповідей
4	на середньому рівні – ЗВО демонструє знання і розуміння основних положень завдань (70 – 89 % вірних відповідей)
3	на достатньому рівні – ЗВО демонструє неточні знання і розуміння основних положень матеріалу, що підтверджується 60 – 69 % вірних відповідей
1-2	на низькому рівні – ЗВО демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень матеріалу; має 50 – 59 % вірних відповідей

Шкала та критерії оцінювання підготовки реферату/презентації

Шкала оцінювання, балів	Критерії оцінювання
9-10	на високому рівні – ЗВО демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки
7-8	на середньому рівні – ЗВО демонструє знання і розуміння основних положень питання, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді
5-6	на достатньому рівні – ЗВО демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні; наявні несуттєві помилки під час відповіді
1-4	на низькому рівні – ЗВО демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні

Шкала та критерії оцінювання питань самостійної роботи

Шкала оцінювання, балів	Критерії оцінювання
9-10	розкриті питання самостійної роботи; ЗВО демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки
7-8	на середньому рівні – ЗВО демонструє знання і розуміння основних положень питання самостійної роботи, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді
3-6	на достатньому рівні – ЗВО демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні; наявні несуттєві помилки під час відповіді
0-2	на низькому рівні – ЗВО демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90 год. Кількість кредитів – 3,0. Форма семестрового контролю -залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів

без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про 15 академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Країнознавство: навч. посіб. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 264 с.
2. Масляк П. О. Країнознавство: Підручник. К.: Знання, 2007. 292 с.
3. Мальська М. П., Гамкало М. З., Бордун О. Ю. Туристичне країнознавство. Європа : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 224 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/617-turistichne-kranoznavstvo-vropa-malska-mp.html>
4. Серебрянська І. М. Країнознавство (англомовні країни) : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2016. 176 с. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/44710>
5. Чупира В.В. Теоретичні основи країнознавства: навчальний посібник. Хмельницький: ХНУ, 2017. 235 с.
6. Яценко Б.П., Бабарицька В.К. Країнознавство: основи теорії. К.: Либідь, 2009. 312 с.
7. Устименко Л.М., Булгакова Н.В. Основи туризмознавства. Практикум. К.: Вид-во Ліра К, 2018. 80 с.
8. Стафійчук В. І. Малиновська О. Ю. Туристичне країнознавство: навч. посіб.

Херсон: ОЛДІ-Плюс, 2016. 808 с.

9. Парфінєнко А. Ю., Сідоров В.І., Любіцева О. О. Туристичне країнознавство: підручник 2-ге вид., переробл. і доповн. К.: Знання, 2015. 551 с.

10. Мальська М. П. Туристичне країнознавство : Азія та Океанія: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун, М. З. Гамкало. К.: Центр учбової літератури, 2018. 284 с.

Допоміжні

1. Абрамов В. В. Історія туризму: підруч. Харків: Видавництво «Форт». 2010. 286 с.

2. Волкова Н.В. Проблеми розвитку зеленого туризму в Полтавській області. Матеріали Міжнародній науково-практичній онлайн-конференції «Проблеми розвитку третього сектора та соціально-орієнтованої економіки в Україні і світі» (Полтава-Харків ПДАА, ХНУ імені В.Н. Каразіна, 30 березня 2021 р.). С.76-78.

3. Волкова Н. В. Перспективи трансформаційних процесів АПК України на глобальному рівні. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Наукове забезпечення економічного розвитку, правового регулювання, управління, енергоефективності та провайдингу еко-інновацій в аграрній та суміжних галузях в умовах глобалізації» (м. Полтава, 28 квітня 2021 року). Полтава : РВВ ПДАА, 2021. С. 8-11.

4. Волкова Н. В., Слинко А.О. Проблеми формування і розподілу прибутку сільськогосподарських підприємств в Україні. Соціально-гуманітарний вісник: зб. наук. пр. Вип. 36. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2020. С. 140-143. <https://cutt.ly/6hjt0Yw>

5. Волкова Н.В. Особливості продовольчої безпеки України в сучасних умовах. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору». (м. Полтава, 24 березня 2021 року). Полтава, 2021. С.73-75.

6. Короткий довідник з комплексного країнознавства (методика країнознавчих досліджень, основні поняття та визначення, країни, персоналії). К.: Київ. славіст. ун-т. 2002. 255 с.

7. Міжнародний туризм : навчальний посібник / уклад. : В. С. Великочий, О. І. Дугчак, В. В. Шикеринець. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г., 2015. 254 с. URL: https://tourlib.net/books_ukr/velykochoyj.htm

8. Тонкошкур М. В. Туристське країнознавство: Підручник. Харк. нац. акад. Міськгосп-ва. Х.: ХНАМГ. 2011. 475 с.

9. Туристське країнознавство: Прогр. та навч.-метод. матеріали навч. дисципл. для студ. 2-го курсу з напр. підг. «Туризм» / Харк. держ. акад. культури ; розробн. : Н.В. Шумлянська. Харків : ХДАК, 2017. 43 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Веб-портал Українського національного інформаційного агентства. URL: <http://svit.ukrinform.ua>.

2. Інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України [Електронний ресурс]. URL: www.rada.gov.ua.

3. Інформаційно-пошукова система, пристосована для пошуку інформації про країни світу [Електронний ресурс]. URL: <http://www.geonames.de/cous.html>.

4. Матеріали ЄС і Ради Європи [Електронний ресурс]. URL: www.isi.gov.uk.

5. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: www.europa.eu.com.

6. Офіційний сайт Міжнародної групи аналізу конфліктів URL: www.intl-crisis-group.org.

7. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <http://www.mfa.gov.ua>.
8. Офіційний сайт ООН. URL: www.un.org.
9. Офіційний сайт Світового банку. URL: www.worldbank.org.
10. Офіційний сайт Центру аналізу подій в Центральній Азії та Закавказзі Університету імені Джона Хопкінса. URL: www.cacianalyst.org.
11. Офіційний сайт Центру політичних та соціальних студій Центральної Азії та Закавказзя. URL: www.ca-c.org.
12. Офіційний сайт Центру україно-африканських досліджень. URL: <http://cuar.in.ua/cuar/main>.
13. Офіційний сайт ЮНЕСКО. URL: www.unesco.org.